

Ukoronowaniem drugiego dnia XII Festiwalu Muzyki Organowej i Kameralnej stał się koncert we wspaniałym wnętrzu Kościoła pw. Zesłania Ducha Świętego w Krasnobrodzie. Kościół tradycyjnie już od wielu lat, z racji na swoją znakomitą akustykę jest miejscem, gdzie odbywają się recitale solowe. Dotychczas gościliśmy tam wirtuozów gry na harfie, flecie, wiolonczeli czy skrzypcach. Tym razem przed krasnobrodzką publicznością wystąpił Grzegorz Tomaszewski grający na cytrze. Jak podkreślał Dyrektor Artystyczny Festiwalu w swoim słowie wstępnym, wykonawstwo muzyczne na instrumentach „tradycyjnych” jest tendencją pozwalającą na odkrywanie i ukazywanie pełnowartościowej muzyki naszych muzycznych korzeni. Tzw. „world music” – „muzyka świata” zdaje wpływać na szerokie wody świadomości muzycznej i zajmować należne jej miejsce w badaniach etnomuzykologicznych i profesjonalnej praktyce koncertowej.

Tym kluczem, zaproszenie do udziału w festiwalu organizatorzy skierowali do Grzegorza Tomaszewskiego, cytrzysty samouka, którego edukacja muzyczna zaczęła się od akordeonu. Na cytrze koncertowej pobierał lekcje prywatne m.in. od nieżyjącego już Bronisława Leszczyńskiego. W latach 1998 - 2000 nawiązał kontakt z europejskim środowiskiem cytrzystów uczestnicząc w branżowych spotkaniach i kongresach w Czechach i w Austrii. Jako jedyny cytrzysta w Europie w czasie koncertu używa trzech cytr – koncertowej, akordowej i węgierskiej, często łącząc ich brzmienia w czasie rzeczywistym, bez używania wcześniej nagranych podkładów. Laureat nagrody im. Czesława Niemena IX Festiwalu Polskiego Radia „Nowa Tradycja” w 2005 roku. Na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat koncertował w Polsce i w Europie reprezentując m.in. w 2006 roku Polskie Radio wraz z Michałem Kulentym (saksofony, flety) na Festiwalu Europejskiej Unii Radiowej w Kaustinen (Finlandia) oraz polską kulturę w przedsięwzięciach organizowanych przez Konsulat Polski w Mediolanie. Od 2014 roku współpracuje z Filharmonią Bałtycką dając recitale w ramach letnich koncertów organowych w polskich kościołach. W grudniu 2017 wystąpił wraz z Orkiestrą Filharmonii Narodowej w Warszawie jako solista w Koncercie Sylwestrowym, grając partię cytry w walcu J. Straussa „Opowieści Lasku Wiedeńskiego”. Spektrum zainteresowań stylistycznie - wykonawczych muzyka jest szerokie, od polskiej muzyki tradycyjnej przez tematy filmowe, własne kompozycje aż po klasykę. Podczas koncertu artysta prezentował bogate instrumentarium cytrowe i opowiadał o wykonywanej przez siebie muzyce. Publiczność miała okazję zapoznać się z brzmieniem i odmiennymi typami budowy cytry węgierskiej, akordowej i koncertowej. Grzegorz Tomaszewski jest wirtuozem gry na każdym z jej rodzajów. Podczas koncertu zaprezentował także nietypowe, wyrafinowane sposoby wydobywania dźwięku, grając na cytrach także smyczkami i łącząc ze sobą zarówno techniki wykonawcze jak i instrumenty w różnych konfiguracjach. Godne zauważenia i docenienia jest szerokie spektrum stylistyczne repertuaru zaproponowanego przez artystę, obejmujące muzykę ocierającą się o skale modalności gregoriańskiej i ludowej aż po poszerzoną brzmieniowość jazzową. Najważniejsza jest jednak treść estetycznego przesłania płynącego od artysty, któremu udało się osiągnąć wyżyny poetyckiej nastrojowości i wciągnąć publiczność w tok swojej muzycznej narracji. Po koncercie publiczność mogła osobiście pogratulować artyście, z bliska obejrzeć i zapoznać się z instrumentami, a także porozmawiać z nim o jego sztuce.

dr hab. Jarosław Wróblewski